

Kraszna

2002. JÚLIUS VI. ÉVFOLYAM 7. SZÁM

KULTURÁLIS KIADVÁNY

Tótfalusi Kis Miklós

a XVII. századi Erdély hû fia

A XVII. századi magyar művelődés szintjének emelésében hatalmas szerepet játszott a református vallású polgári értelmiség. Személyes létük érdekeit, egyéni boldogulásukat nem tekintve vállalták az áldozatot nemzetük felemeléséért. Szótárak szerkesztésével, a korszerű európai tudomány magyar nyelvű közvetítésével, nyelvtani és helyesírási elvek tisztázásával munkálkodtak az anyanyelv kiművelésén, tankönyveket adtak ki, és a magyar tannyelvű iskolahálózat létrehozásán fáradoztak.

Az század első évtizedeiben alkotott Szenczi Molnár Albert, a század közepére esik Apáczai Csere János munkássága, és egy negyed századdal Apáczai után jött a kitűnő nyomdász, Tótfalusi Kis Miklós (1650-1702). E két utóbbi nagy tudós életútja hasonló, hiszen mindketten az akkor virágzó Hollandiában tanultak, ígéretes karriert és gazdagságot adtak fel azért, hogy hazatérve Erdélybe tehetségüket, tudásukat a magyar kultúra ügyére fordíthassák. Itthon pedig mostoha körülmények megnemértés, ellenségeskedés és nyomorúság várt rájuk. Magyar sors, magyar bánat, hogy az igaz apostolokat sohasem saját koruk értékeli, elkésik a felismerés,

megbecsülés. A XVII. századi küzdők nagyságát is csak egy évszázaddal később, a felvilágosodás írói, gondolkodói kezdik felmérni.

Tótfalusi Kis Miklós előbb teológiai tanulmányokhoz kezdett Hollandiában, majd azokat félbeszakítva nyomdász mesterséget tanult. Kitűnő betűmetsző lett, rengeteg megrendelést kapott, dolgozott a pápai udvarnak és a firenzei nagyhercegnek is. munkájával szerzett vagyonát a Biblia kinyomtatására fordította, miután a hazulról kért pénzre hiába várt. A Károlyi-fordítás szövegét gondosan felülvizsgálta, a fordítási hibákat és elírásokat kijavíttatta, és szigorúan logikus helyesírási elveket dolgozott ki. 39 évesen települt haza Erdélybe. Itthon elvállalta a református egyház kolozsvári nyomdájának vezetését. Kitűnő kiadványok egész sorát jelentette meg, többek között a nagy cseh pedagógus, Comenius tankönyveit, ábécéskönyvet, kalendáriumokat, Balassi Bálint és Rimay János verseit, Haller János szép prózafordítását, a Hármastörténetét.

Szőcs Erzsébet

(folytatás a 3. oldalon)

Hitünk

Pályakezdőink

„Az úrnak minden ösvénye szeretet és hűség...” Zsoltár 25, 10a

Visszapillantva életemnek megélt idejére, láttam azt, hogy Isten minden útja szeretet és hűség. Szeretném, ha az olvasók nem csak engem ismernének meg, hanem látnák azt az Urat, aki vezette életemet.

A bemutatkozást két síkon szeretném kibontakoztatni: leírom azokat az eseményeket, amelyeket a földi nyilvántartásba lejegyeznek rólunk, valamint azokat a dolgokat, amelyeket a mennyei nyilvántartásba írnak fel.

1978. szeptember 29-én születtem Szilágykrasznában Pap Dénes és Klára második gyermekeként. Az óvodát és az általános-, majd a középiskolát szülőfalumban fejeztem be. hálás szívvel köszönöm meg az óvónőknek, Jakó Erzsébet tanítónőnek és a krasznai tanári karnak azt a türelmet, szeretetet, fegyelmelést és ismeretanyagot, amellyel elősegítették lelki és szellemi fejlődésemet és tanulmányaim folytatását.

1993-ban felvételiztem a zilahi Református Wesselényi Kollégiumba, 1997-ben pedig felvettek a kolozsvári Protestáns Teológiai Intézetbe. A kollégiumban eltöltött évekre úgy emlékszem vissza, mint amelyek döntően meghatározták Istennel való személyes kapcsolatom kifejlődését, megerősödését és megalapozását. Itt tanultam meg, mit jelent barátságot kötni, közösségben élni és megküzdödni különböző nehézségekkel az itthon eltöltött idő után. Mindezt elősegítette Tolnai Miklós osztályfőnök és lelkipásztor, a kollégiumi tanári kar és a diáktársak. A teológián folytatódott az „élettanulásom” azzal, hogy Istennel való engedelmisséget, általa való életet és embertársaimnak való szolgálatot tanultam.

Hiszem, hogy ezek a tanulmányok Isten akaratából voltak, és az Ő vezetése alatt történtek, hisz hosszú lelki harc után az Ő igéjével győzött meg ezek elvégzéséről.

A kollégiumba azután felvételiztem, miután személyessé vált számomra a Péternek mondott íge: „Kövessetek engem, és azt művelem, hogy embereket halásszatok.” (Mt. 4,19).

Pap Zsolt

(folytatás a 3. oldalon)

Szemtől szemben az orvossal

Allergia, a huszonegyedik század pestise

Az allergia túlérzékenység, a szervezetnek a szokásoktól eltérő reakcióképessége bizonyos anyagokkal szemben. Egy családon belül több embernél is előfordulhat, a szakemberek feltételezik, hogy az allergiás hajlam öröklődik.

A leggyakrabban a virágpor, pollen okoz allergiát, a mely felelős a szénanátha, szem kötőhártya-gyulladás, hörghurut, illetve legsúlyosabb esetben a tüdőasztma megjelenésében. Vannak egész éven át tartó tünetek, ilyenkor a főbűnös a padlószőnyegben meglepedő poratka, vagy a tapéta ragasztója, a mely a penészgomba kiváló táptalaja. A szezonális allergiák csak bizonyos évszakokban jelentkeznek – ilyen a virágpor allergia. Veszélyesek lehetnek a különféle háziállatok: a macska, a kutya vagy a hörcsög szőre, esetleg a papagáj tolla.

A pollennaptár megmutatja, hogy mikor milyen virágporok okoznak allergiát, így már a virágzást megelőzve el lehet kezdeni az általános kezelést.

Az allergének egy másik csoportja nem belélegzéssel kerül a szervezetbe, hanem a bőrrel vagy a nyálkahártyával érintkezve okoz betegséget. Figyelemre méltó az egyéni hajlam, az életkor, a környezeti tényezők (foglalkozási ártalom, bizsuk viselése, az egyéni jellemzők, károsodott bőr) és különböző betegségek. Az utóbbi időben az illatanyagok is okoznak allergiát. Oka alighanem a kozmetikumok túlzott használata, de nem hagyható figyelmen kívül a mosóporokban, illetve öblítőkben lévő illatanyag sem. A kontakt érzékenység kezelésénél a legfontosabb annak a tudatosítása, hogy a gyanúsított, illetve a bőrpróbával bizonyított allergént kerülni kell.

Az allergiás megbetegedések külön csoportját képezik az élelmiszerallergiák.

Ma már mesterséges világban élünk, az elmúlt évtizedekben az allergizáló anyagok száma folyamatosan nőtt. Az iparilag fejlett államokban a lakosság 25-30%-a potenciálisan allergiás. Svédországban az egész lakosság körében végeztek allergológiai szűrést. Ugyanez hazánkban sajnos, egyelőre nem valósítható meg.

Dr. Topai Zsuzsa

G y e r m e k e i n k

Nagy Andr's
Nagy Erzs;bet Krisztina

Az Árpád-házi királyok

IV. Kun László

László V. István király, valamint Kun Erzsébet gyermekeként 1262-ben született. Apja halála után tízéves korában IV. László néven királlyá koronázták.

Kiskorúsága idején anyja, Kun Erzsébet és környezetének főúri csoportjai kormányoztak helyette. Mind László, mind az anyakirályné csak eszköz volt a királyi tanácsban részt vevő bárók és püspökök kezében, akik nemcsak a központi hatalommal, hanem egymással is állandó harcban álltak. Néhány év alatt négyszer-öttször is kicserélődtek az ország fő tisztségviselői, attól függően, hogy melyik főúri tábor tagjai alkották a királyi tanácsot. Magyarország tekintélye és külpolitikai súlya csökkent.

IV. Lászlót Habsburg Rudolf császár és Ottokár cseh király is szerette volna szövetségeseiként megnyerni. László és tanácsadói Rudolf mellé álltak. A magyar király és kun íjászai győzelemhez segítették Rudolfot az 1278-as morvamezei csatában. Rudolf ezzel megalapozta a Habsburg-ház későbbi hatalmát.

IV. László az ütközet után a még pogány módon élő kunok közé vonult vissza, ami az egyházi és a világi nemességet együttes föllépésre készítette. Az 1279-ben Magyarországra érkező pápai legátus, Fülöp jermói püspök a kunok megtérítését célzó ún. kun törvények kibocsátására készítette a királyt. Minthogy a kunok a keresztség felvétele után sem éltek keresztények módjára, az urak magukkal hurcolták Lászlót a kunok ellen, majd a hódtavi csatában 1280-ban (1282-ben) le is győzték őket. László csakhamar szembeszegült báróival, visszahívta az elmenekült kunokat, sőt a tatárokat is maga hívta be az országba.

Felesége, Anjou Erzsébet fogságra vetése, és a kunok között folytatott kicsapongó életmódja miatt Ladomér esztergomi érsek Lászlót 1287-ben kiközösítette. László a kényszer hatására színleg újból az egyház hűségére tért, rövidesen azonban tovább folytatta addigi életmódját, még alapvető uralkodói feladatait sem látta el.

Egyéni sorsának tragédiája, hogy szeretett kunjai ölték meg 1290. július 10-én a Bihar megyei Körösszeg váránál. A közeli püspöki székhelyen, Csanádon temették el.

Vékás Melinda

Pályakezdőink

(folytatás az első oldalról)

A teológiára való felvételizésemet a Melkisédekről szóló igével erősítette meg Isten (Zsid. 7,3). Természetesen az igei vezetés mellett Isten rendezte a külső körülményeket, és Ő adta a belső elhívástudatot is.

Isten gondviselését és szeretetét látom abban, hogy olyan szülőkkel, testvérral és nagyszülőkkel ajándékozott meg, akik szeretetükkel vetek körül, mellettem álltak és mindenben támogattak, hogy az úr útján járhassak.

Az Úr kegyelméből ez év áprilisában Bogyá Noémiban azzal a menyasszonnyal ajándékozott meg az Úr, akivel elmondhatjuk, hogy „én és az én házam népe az Urat szolgáljuk.”

Hálás vagyok Istennek, hogy mindaddig megsegítette és vezetett, és hiszem, hogy ezután is bízhatunk Benne és számíthatunk az Ő hűségére és szeretetére.

Tótfalusi Kis Miklós

(folytatás az 1. oldalról)

De elismerés és jólét helyett az egyházi vezetők irigykedése, rágalmozásai és anyagi gondok jutottak osztályrészül. Az állandó meghurcolás felőrölte egészségét. A támadásokra válaszul megírta szenvedélyes hangú védőiratát, a Mentséget. Ám ezzel csak megtette bajait, mert a zsinat ellenségeinek megkövetésére, írásának megtagadására és megsemmisítésére kötelezte. A kétségbeesésbe hajszolták, és a megalázott ember nemsokára, 52 éves korában meghalt.

Tragikus sors, akárcsak az Apáczai Csere Jánosé, és halálának 300. évfordulóján el kell tőprengenünk azon, hogy milyen sokan voltak a magyar kultúrában, a magyar történelemben olyan egyéniségek, akik nem saját jelenük, hanem nemzetük jövőjének távlataiban gondolkodtak, cselekedtek, és mégis önnön nemzetük tiporta meg őket, és otthontalanok voltak a hazában. És mégis:

„Az nem lehet, hogy annyi szív

Hiába onta vért,

S keservben annyi hű kebel

Szakad meg a honért.

.....

Még jöni kell, még jöni fog

Egy jobb kor... (Vörösmarty: Szózat)

Ez is örök magyar sors: a reményen túli remény.

Név - más

Id. Vizaknai Sándor (Huda)

A ragadványnév viselője elődeitől örökölte e megkülönböztető nevet. A „névadás” körülményeiről két változat is ismert, de egyikben sem szerepel az időpont, sem a névadó személyek neve, az viszont tudott, hogy már a nagyapja, Vizaknai (Huda) György

és fia, János is e néven volt ismertek.

Az első változat szerint az illető előd egy keddi vásár alkalmával előbb útba ejtette a kocsmát, ahol alaposan a pohár fenekére nézett. Pipára gyújtott és ittas állapotában nem vette észre, hogy a pipából parázs hullott a surcára, az pedig nem lévén hőálló, lyuk égett rajta. A vásár felé haladva román ajkú ismerősök látva a kiégett kőtenyt, rászóltak figyelmeztetően: Ai hudă pe zadie! (Rés-lyuk van a surcodon!). Részegen tovább ismételte a szöveget, amit többen hallhattak, és ráragasztották a Huda nevet.

A második változat szerint a sövénykerítésükön támadt rés (lyuk) vezetett az „elkereszteléshez”. E név viselői közül Vizaknai József, Pál, László, Ilona (Ilka) és Sándor voltak még ismertek.

Ifjabb Vizaknai Sándor csak részben örökölte e nevet, mivel osztálytársai újabb névvel ajándékozták meg. A szemüvegviselésnek köszönhetően ő már inkább a DOKI név birtokosaként ismert.

A Huda névhez kapcsolódó változat a félrehallásból lett Luda változat, amit két hajdon postáskisasszony használt. A két hölgy egy öngyilkos barátnőjük temetésére kért rózsát a gazdától, és mielőtt az sárga színűt vágott volna, hirtelen rászólt az egyik: „Sárgát ne adjon, Luda úr, mert magyar volt szegény!” **O. M.**

Mondák, legendák, krónikák

IV. (Kun) László

a jobb sorsra érdemes utolsó előtti Árpád-

házi uralkodó I.

Huszonnyolc évesen szállt sírba az Árpád-házi uralkodók egyik legérdekesebb, legszínesebb egyénisége, IV. László. Milyen életsors, milyen körülmények vezettek oda, hogy ez a fiatal uralkodó olyan ellentmondásos jellemmé formálódott „...hogy egyszerre volt... a keresztény magyar monarchia fejedelme, valamint a szabad életet kedvelő, kötöttségeket lerázó és el nem fogadó szabad kun” – ahogy Kristó Gyula és Makk Ferenc szerzőpáros jellemzi?

A hatalmaskodó, mindig újabb területekre vágó V. István fia, aki apja, IV. Béla ellen is hadba szállt a hatalomért, anyja a kun származású Erzsébet királyné. László kisgyermekkorára apja és nagyapja fegyveres összecsapásokba torkolló ellentétének idejére esett. Kétéves korában nagyapja veti fogságba családotól, tízévesen Pektári loachim szlavón bán apja mellől ragadja el s veti fogságba Kapronca várában. Apja hiába ostromolja a várat, nem tudja börtönéből kiszabadítani a fiát. Csak apja halála hozza el neki a szabadságot.

Tíz évesen királlyá koronázták, helyette és az anyakirályné helyett azonban az erős királyi hatalmat ellenfélnek tekintő, gögös, csak önös érdekeiket szem előtt tartó, viszálykodó nagyurak uralkodtak: Kőszegi Henrik bán, loachim bán, Egyed ispán. Még kétéves korában apja, hogy szövetségesre leljen eljegyzti fiát Anjou (olvasd Anzsu) Károly, Nápoly és Szicília királyának lányával, Erzsébettel (eredeti neve Izabella).

Ez volt a gyermekora.

Serdülő és ifjúkorát a bátor, eszes, hadra- és uralkodásra termett fiatal királynak megrontotta léha, kétes erkölcsű környezete. Vad tivornyázások, korhelység üti fel a fejét az ifjú László környezetében, szeretett kunjai között.

Országában áldatlan állapotok uralkodtak, a főurak érdekeik szerint két csoportba tömörültek: Kőszegi Henrik és a Gutkeled nembéli loachim pártja állt szemben a Csák nembéli Máté és Péter nagyhatalmú főurakkal. Kegyetlenül pusztították egymást, lángba borult a Dunántúl. A rablóhadjáratok leginkább a föld népét viselték meg. „A kétkerekű taligát – írja a krónikás – László király szekérének nevezte a nép”, mert a folytonos rablás miatt az igavonó barmok helyébe az emberek magukat voltak kénytelenek befogni. A két pártoskodó tábor közti háborúskodás a Csákok győzelmével ért véget, Henrik és loachim holtan maradt a csatatéren.

A belső bajok mellett szorongatta az országot a külső ellenség is. Otakár (vagy Ottókár) cseh uralkodó hatalmi törekvései miatt ellentétbe kerül Habsburg Rudolf német királlyal. Az ifjú magyar királyból nem vészett ki végleg az Árpádok vére. A Csákok befolyására Rudolf mellé állt, s 20.000 katonájával (nagy része kun könnyűlovás) a morvamezei ütközetben a magyar királyi haderő döntő szerepének köszönhetően Rudolf győzelmet aratott. Maga Otakár is elesett a csatában.

(folytatjuk)

Takács Felícia

Szobanövényeink

Sárkányfa (Dracena)

Napjaink „divatos” szobanövényei közé tartozik a Dracena. Keskeny levelek egyszerű rozettájaként is kapható a boltokban, de magas, csupasz szárú példányai is ismertek, amelyek az elágazások végén több levélrozettát alkotnak. Ez a Dracena akár a 180 cm-es magasságot is elérheti.

A sárkányfa családja igen változatos. A Dracena „Massangeana” változat szép ívű, széles leveleinek közepén széles, sárgászöld csíkok futnak végig. Méretét tekintve ez a növény is elérheti a 180-200 cm-es magasságot.

A Dracena „Reflexa” levelei sárga és zöld csíkosságúak, amelyek csak fedett helyen, lakásban, házban tartva maradnak élénk színűek. Ez a változat nem túl magas növésű.

Könnyen nevelhetőnek mondható a keskeny levelű Dracena „Marginata”, amelynek levélszéleit sötétpiros vagy piros-sárga csík díszíti.

Fényigényük: világos, szűrt fény kora tavasztól késő őszig. Bőségesen öntözzük, s a növekedési időszakban kéthetente tápoldatozzuk. A növény kedveli a 18-24 C0 közötti magas hőmérsékletet, de nyugalmi időszakban télen kb. 5-6 C0-kal hűvösebbet igényel.

Ha a duacénát sokáig hagyjuk hűvösebb helyen, akkor lelógatja a leveleit s végül el is dobálja őket.

A növény helyes ápolásánál a magas páratartalom a legfontosabb, ezért állítsuk vastag rétegű, nedves kavicsra és gyakran permetezzük.

Major Erzsébet

Önök kérték!

* *Annak ellenére, hogy van szeméttel, egyesek mégis a Szugolyt használják fel tyúk- és disznópiszok lerakódóhelynek. A nyári melegben áradó búz zavarja a környék lakóit, ami úgy tűnik, nem zavarja a kényelmes és rosszindulatú elkövetőt. A lefűlelt tettes számíthat nevének népszerűsítésére is! (Bonczidai Erzsébet)*

* Nevének elhallgatását kérte az az alszegi néni, aki felhőborítónak tartja, hogy az utcát tyúkketrecek díszítik.

* *Többen hiányolják a toronyóra időjelzését, különösen a nyári időben, ha mezei munka közben tájékozódni szeretnének az idő múlása felől. Ezúton szeretnénk megnyugtani a kérdésselvetőket, hogy az ügy megoldása, azaz a toronyóra javítása folyamatban van, és rövidesen ismét hallhatják időjelző hangját. Kádár György tiszteletes úrtól kapott értesülésünk szerint az órásmester már tanulmányozta az óra működésében beállt hibát, és a hiányzó alkatrész beszerzése folyamatban van. (Szerk.)*

A kiskondás

Állategészségügyi tájékoztató

1. Az utóbbi időben nagy veszteséget okoznak a háztáji gazdaságokban a malacok és süldők között az ESCHERICHIA COLI (Ecoli) nevű bacillus törzsek okozta betegségek. A bacillus amúgy az emésztő csatorna (bél) normális lakója. A bacillus törzsek bizonyos külső és belső hatásra nagyon elszaporodnak a bélsatornában, és mérget (toxint) termelnek, ami gyulladást okoz a bélben (hasmenést), majd felszívódva idegrendszeri bántalmakat (ödémát az agyban, egyensúlyzavart, rekedtséget stb.) okoz. A betegség a hasmenéses formában jó eséllyel kezelhető, míg az idegrendszert zavaró formák esetében a gyógyítási esély csökken.

A hasmenéses forma a leggyakoribb a szopás és leválasztás előtti malacoknál, az idegrendszert károsító ödémás forma a leválasztottaknál, süldőknél fordul elő. A betegség a legszebb egyedeket érinti, ami igazolja a táplálkozás jelentőségét a betegség előidézésében, de egyúttal a megelőzésében is.

Hogy a betegséget lehetőleg megelőzzük a szopós malacoknál fontos, hogy a kicsik az egész szoptatási periódus alatt egyforma táplálékban részesüljenek, ezáltal nem változik a tej összetétele, ami kiváltaná a hasmenést. A leszokott malacoknál úgyszintén az egyforma takarmányozást kell bevezetni, vagy önetetéssel és vízellátással, vagy a minél gyakoribb napi etetéssel, ügyelve állandóan a megfelelő higiéniaira mind az állatokra, mind a környezetükre nézve. Évente egyszer-kétszer, de minden csoport malac után a tenyésztőterületet (ól, karám, pajta stb.) ajánlatos fertőtleníteni.

Ha mégis hasmenéses megbetegedést észlelünk a szopós malacoknál sztreptomycin, linkoszpektin, spektám késztermékeket használjunk szájon keresztül. A leválasztott malacoknál kötelező a teljes diéta 1-2 nap, ami tea (székfű, kamilla, hárs stb.), főtt rizs és rizslé fogyasztásából áll. Ezután fokozatosan 4-5 nap alatt térjünk vissza az eredeti táplálkozásra.

Ha a malacot vagy süldőt adunk-veszünk, kerüljük az állatra nézve a stresszhelyzetet, ami szintén kiválthatja a betegséget. Állatainkat üres gyomorral szállítsuk, és ne beetetve, lehetőleg komfortosabban, mint zsákban (oxigénhiány, hóguta). Biztosítsuk állandóan a vízellátást, hazaérve a vásártérről ne enni, hanem inni adjunk az állatoknak, előidézve a bélsatorna teljes kiürülését. A következő naptól kezdődően kezdjük el fokozatosan hozzászoktatni állatainkat az új étrendhez, többszöri kis adagokkal etetve őket. Biztosítsunk állatainknak nagyobb mozgásteret. Ez abetegség a szabadon tartott sertéseknél ritkán fordul elő. Ne szállítsuk vagy csoportosítsuk állatainkat teli gyomorral.

Ajánlatos 30 kg-os testsúlyig takarmányukba gyógyszer keverni, hogy megállítsuk a bacillusok szaporodását a bélsatornában. Zöld és nedvűs takarmány etetése is ajánlatos.

2. Egyéb időszerű gond a tyúktetű és a tyúkpóloska elszaporodása, mely ebben a nyári meleg időszakban tetőzik. Szárnyasainkat hetente kezeljük fűrésztéssel vagy porzással, úgyszintén a ketreceket permetezéssel vagy flambálással (égetéssel), ügyelve a tűzveszélyre. 3-7 hetes korban a csirkéket vakcinálni kell a burszitisz ellen, ivóvízbe adagolva.

3. A nyulakat 2 hónapos kortól (6 hónapra ismétlés) védőoltással kell védeni a nyúlvész ellen.

Válasz Debreceni József kérdésére:

A tej zsírtartalmát genetikai (örökletes) tényezők határozzák meg. Ezen felül befolyásoló tényező a takarmány mennyisége és minősége, valamint az állat környezetének komfortja.

Az abrak takarmány növeli a zsírtartalmat, míg a zöldtakarmány csökkenti, viszont növeli a tej mennyiségét. Az ellés utáni időszakban a tej zsírtartalma gyengébb, mint később. Teljes kifejés növeli a zsírtartalmat, a felületes viszont csökkenti. Hirtelen áttérés más takarmányozásra, vagy a folyatási időszak szintén befolyásolja a tej zsírtartalmát. Úgy érezzük, a múltkori kérdés inkább szubjektív – emberi – tényezőre tett célzást, ezért oda kell figyelni a tej átadásakor a mennyiségi és minőségi értékekre. A tejelő állat ugyanolyan komfort és táplálkozás mellett a tej zsírtartalmát nem változtatja lényegesen egyik napról a másikra.

Dr. Bikfalvi Endre

Ici-pici csapatunk, kirándulni indulunk...

Jó, hogy tovább már nem talál ránk a dal szövege, mert így folytatódik: „Télen-nyáron pakolunk, mégis itthon maradunk”. A VI. D és VII. C közös műsoros délutánjának jövedelmét mi kirándulásra szántuk.

Volt izgalom az indulás előtt.

Végre megjött a Dokibusz, elindultunk. Kolozsvár volt az első állomásunk. Ott felmentünk a Fellegvárba, ahonnan szinte egész Kolozsvár látható. A Fellegvár régen katonai erődítmény volt, innen vigyázták a kincses várost. Néhány épület, kapualj még most is megvan.

Innen gyalog mentünk a főteri

Szent Mihály templomba, a város legrégebbi templomába, majd az Állattani Múzeumba. Itt sok érdekes tengeri és szárazföldi állatot láttunk üvegben vagy kitömve: halakat, tevét, oroszlánt, zsiráfot, tigrist, jegesmedvét, madarakat, nagyon szép kagylókat, óriáspillangókat, struccotját, kétféjű borjút, állati csontvázakat.

A botanikus kert volt a következő állomásunk, jártunk a pálmaházakban, a víztoronyban, sok érdekes növényt láttunk.

Kolozsvárról a Tordai Hasadékhoz autóztunk. Végigjártuk az 1650 m hosszú hasadékot. Kétfelől óriási sziklafalak, a hasadék alján nagy köveken át folyik a Hesdát patak. A patak partján keskeny, sokszor a sziklafalba vágott ösvény vezet a hasadék másik végéhez. A patak felett négy lengőhíd is van.

Késő délután érkezünk vissza a buszhoz, és estefelé indultunk haza. Negyed egy volt, amikor hazaérkeztünk. Fárasztó volt, de nagyon szép. Máskor is szeretnénk menni.

Sólyom Nóra és Ádám

Kérdemelték...

Júniusi számunk Születőben az utánpótlás című cikkéből (Borzás Edit) kimaradt azoknak a lelkes VII. D osztályosoknak a neve, akikre büszkék lehetünk, mert ugyancsak kitétek magukért az előadáson.

Dicséretünk, köszönetünk jeléül álljon itt ábácé sorrendben a nevük: Bogya-Kis Anikó, Bogya Zoltán, Fazakas Ildikó, Filep Ilona, Hajas Zsolt, Jakó Levente, Lucza Ferenc, Pap Tímea, Potoacă Ramona, Seres Zoltán, Szeredai Dániel, Székely Andrea és Szűcs Éva.

A szereplők neve fölé pedig nyugodtan odáírhatjuk az osztályfőnök, Borzás Edit nevét, aki az egész munkát irányította-vezette, aki vette a fáradságot és önkéntesen, egyedül a kultúra és osztálya iránti szeretetből tette, amit tennie kellett. *(Szerkesztőség)*

A postás kétszer csenget

Az utolsó kicsengetés alkalmából nagyon sok szeretettel köszöntjük a Kraszna újság végzős lapkihordóit, sok sikert kívánunk további életükben! Önzetlen és lelkes munkájukért ezúton is szeretnénk hálás köszönetet mondani abban a reményben, hogy lehetőségükhöz mérten továbbra is lapkihordóink maradnak.

Virágcsokor:

Fehér Rózsa, Ibolya, Hortenzia

Helyzetjelentés a liceumi felvételi-ről

A júniusban szervezett képességvizsgán sikerrel szereplő nyolcadikosok a vizsgát követő időszakban nem ülhetek teljes nyugalommal babérjaikon, mivel a számítógépes felvételi rendszer végleges eredményhirdetésére közel egy hónapot kellett várniuk. A tavalyi hibából tanulva idén már több iskolát, szakot lehetett a jelentkezési lapra feltüntetni – lehetőleg fontossági sorrendben –, hogy valamelyik szakra sikeresen felvételizzen. Tavaly ugyanis többen csak egy vagy két szakot írtak a beiratkozási lapra, melyek beteltek, mielőtt felvételi átlaguk alapján sorra kerültek volna, így holtvágányra kerültek, és csupán az őszi rendezéskor választhattak a megmaradt helyek közül.

A július 18-án közzétett eredmények alapján minden sikeresen vizsgázott krasznai nyolcadikos megtalálta óhajtott helyét a továbbtanuláshoz. A felvételi nyári fordulója után a krasznai iskola helyzetképe a következő:

Román tagozat:

- matematika-informatika: mind a 28 hely betelt (8,98-6,06)
- technológia (textil): 16 hely betelt (7,64-5,56), őszire maradt 12 hely.

A magyar tagozaton meghirdetett matematika-informatika osztályban 26 hely telt be (9,23-5,82), így az őszi felvételizőknek csak két hely maradt. (A zárójelben a legnagyobb és legkisebb bejutási átlagok szerepelnek.)

A meghirdetett szakiskolai osztályok helyzete a többi iskolakéhoz hasonlóan inkább az augusztusi képességvizsgát követően szervezett felvételi után tisztázódik. Jelenleg a román tagozatos mechanika osztályba 5, a magyar tagozatos osztályba 1 tanuló kérte felvételét, így 25, illetve 29 hely betöltése őszire vár.

O. M.

Ifj. Nagyajtay Cserey Farkas az irodalomról és a tudományról

Váczy József megjegyzi: „Cserey volt korának egyik legműveltebb magyarja.” Korában az irodalom és a tudomány nagyon összetartoztak, hiszen karöltve kellett haladniuk. Mindkettő a magyar műveltségről szólt. Ennek értelmében a szép gondolat, minden nemes tett, minden becsületesség szándék egyformán volt fontos. Tudósnak, írónak egyformán meg kellett küzdeni a kifejezés nehézségeivel, mert egyformán használták Magyarországon az irodalomban és tudományban a latin és német nyelvet, de legkevésbé a magyart.

Magyarországnak fel kellett ébrednie elmaradottságából. Minden igazán magyar embernek hozzá kellett fognia nemzetének ébresztéséhez. Ebben tett Cserey, Kazinczy, Döbrentei, Aranka stb. kimagasló eredményeket. Kazinczyval folytatott levelezéseiből nem tűnnek ki irodalmi, esztétikai és tudományos problémák. De Cserey, főleg Kazinczyval folytatott levelezések útján vagy Kazinczyknak Krasznán tett látogatásakor minden dologban megbeszélték a problémát és egyetértettek. Minden magyar művelődésügyben megbeszélések ebben a problémakörben mozogtak.

Csereynek nem volt élménye az irodalom (mondjuk az olvasmány). A kifejezés ereje, a gondolat emelkedettsége, az ízlés finomsága, általában a szépség nem volt élményére. A költészet pedig soha nem ihlette, és sohasem ragadtatta el, ahogyan Kazinczyt. De nem tagadhatjuk, hogy az átlagból így is magasan kiemelkedett. Alapjában véve tudós is volt (mineorológia), nem köznapis ízlésű ember, szorgalmas levélíró, tettekért lelkesülő, áldozatkész ember. Erkölcsi mintaképe volt Kazinczy, mert érezte, hogy műveltség terén alacsonyabban áll, mint ő.

Irodalmi tevékenységei a felvilágosodás szellemében fogantak. Mindenben igyekezett részt venni, amiben a haza javára szolgálhat. Örömmel olvasta a Magyar Kurírban, hogy Kazinczy ki akarja adni Csokonai munkáit. Kazinczy egyik levelében eldicsekszik Nagy Gábornak, hogy Cserey monumentumot akar állíttatni Csokonai emlékére. Később Kazinczy lelkesedve közli Csereyvel, hogy a Csokonai-monumentum ügye mindenütt kedvező megértésre talált. Ragalyi Tamás Kazinczyhoz írt levelében úgy látja, hogy Cserey hazafiúi igyekezete az erdélyieket érzékenyebben érinti.

Cserey Farkasnak terveit, szándékait, agitációit tekintjük, amelyekkel, ha nem is éppen irodalmi, de minden esetre közművelődési célokat kívánt szolgálni, mert fő célja az volt, hogy a „sötétben világot gyújtson s a nemzet gyarapodjék a tudományban”. Ennek keretében dolgoz ki terveket botanikus kertek felállítására. Aranka oldalán áll az Erdélyi Tudós Társaság megalapításánál. Foglalkozik a falusi neveléssel. Gyűlöl minden felekezeti ellentétet. Igen nagy emberbarát volt, különösen az alsóbb nép felé. Birtokán igyekezett a lehető legjobb bánásmódban részesíteni mindenkit. Szerette jobbjait és népét. Igyekezett nevelésüket is megalapozni. Olyan intézkedéseket tett, amelyeket ma szociálisnak neveznének. Megengedte, hogy telkükön található épületeket, amiket ők építettek, a magukénak tekintsenek.

Anyja halála után Krasznán nevelőházat állíttatott fel. Tetteit Kazinczy levelében Sárközy Istvánnak írja: „Az én méltán igen kedves Csereym gyönyörű cselekedeteket kezd tenni.”

Cserey katolikus volt, emberei, cselédei reformátusok. Nem kívánja őket vallásukban háborgatni. Azt tartotta: „milyen vallás az, melyet ők hisznek, annak jósága vagy hiányossága megítélésük”. Azt tartotta, hogy emberséges embernek csak azt tartja, „aki az atyjától rászállott vallást maga igaz értelmében tudja és embersége érdemének dicsőségére tiszta buzgósággal gyakorolja”.

1815. decemberében írja Kazinczyknak, hogy mivel a reformátusok többségben vannak, s megfelelő iskolájuk nincs, egy jó intézetű református iskolát állíttasson. A falusi nevelés módjáról való véleményei: amit Cserey szorgalmaz, az a falusi népek hívó tisztaságát és jó erkölcsi, gazdai leleményt nyújtó oktatás bevezetése.

1806-ban a „falusi nevelés módjáról való vélekedés” címen kinyomatott egy könyvecskét. Ebben részletesen foglalkozik a falusi iskolamesterek feladatairól.

Folytatom!

Nagy Károly

Egyik szemünk sír...

2002 júniusában utolsó útjára kísértük:

Szűcs Jánost, meghalt jún. 19-én, élt 90 évet, hsz. 906
Nyeste Klárát (szül. Szabó), meghalt jún. 25-én, élt 69 évet, hsz. 1383

Pihenésük legyen csendes.

Ezüton nyilváníjuk őszinte részvétünket a gyászoló családoknak.

...a másik nevet

2002 júniusában születtek:

Hajas István és Erika fia, István, jún. 5-én
Borzási Pál Zoltán és Anna fia, Emil, jún. 10-én
Gáspár Zoltán és Edit lánya, Eszter Dóra, jún. 15-én (Ráton)
Pop Gheorghe és Andrea lánya, Adrien Beatrix, jún. 16-án (Ráton)
Bogya Sándor és Erzsébet fia, Sándor, jún. 20-án
Kovács Károly és Enikő lánya, Vivien, jún. 27-én
Boldog, hosszú életet kívánunk az újszülötteknek, szüleiknek pedig erőt, egészséget a nevelésükhöz!

2002 júniusában esküdtek egymásnak örök hűséget:

Pe^otean Adrian Victor és Ciurbe Sorina Daniela jún. 8-án
Miklós Lajos és Nagy Éva jún. 15-én
Seres Lajos és Németh Klára jún. 22-én
Pap István és Kovács Evódia Ibolya jún. 28-án
Mo^ou^opan Radu-Adrian és Hosu Cristina-Andrea jún. 29-én

Hosszú, boldog házasságot kívánunk!

Vállalkozóink

Ifj. Vízaknai Sándor 1964. június 5-én született Krasznán. Elemi, gimnáziumi és középiskolai tanulmányai szülőfalujához kötik. A gimnáziumi (V-VIII.) évekből hozott emlékek között gyakran felbukkan osztályfőnöke, id. Topai Sándor, akinek személyéhez kapcsolódott az elengedhetetlen fegyelem és következetesség tanulásban, nevelésben egyaránt. A liceum első fokozatán megélt élményeihez fűződik Molnár Benjámin magyartanár és osztályfőnök, aki irodalomra, életre nevelte tanítványait, és szinte

minden alkalmat megragadott, hogy néhány percet a „hivatalos” irodalom mögé terelje diákjai figyelmét. Középiskolai tanulmányainak idején épült az anynyi gondot és fejtörést okozó műhelysor, melynek építéskor és használatakor is nagyon sok elméleti ismeretet és gyakorlati tapasztalatot szerzett a későbbi munkájához, boldogulásához.

Az 1982-ben letett érettségi vizsgát sikertelen felvételi követte a temesvári egyetem mezőgépezési szakára, így fiatalon a munkamezejére került mint cégérfestő a zilahi Servirea szövetkezet műhelyében.

1985-től a krasznai mezőgépezési központ (SMA) alkalmazottja lett, az igazgató sofőrjeként. Három évi munkaidő után a helyi iskolához, az akkor Agráripari Liceumhoz került mint gépkocsivezető.

Még a fordulat előtt 1989-ben kihasználva az adódó lehetőséget oktató képzésre iratkozott be a Bukarestben működő járművezető-oktató iskolába, melynek eredményeként 1993-ig az iskola sofőroktatójaként is dolgozott. A 89-es fordulat után – élve a lehetőséggel – közös céget alapított AUTO NEVI IMPEX néven, melynek fő tevékenységi területe a gépkocsivezetők oktatása lett. A kezdeti bizonytalanság és tapasztalathiány miatt az oktatást egy ideig párhuzamosan végezte az iskolában, illetve a cég szervezésében. Az időközben megnőtt igények választást elé állították, melynek eredményeként a cég keretein belül működő lehetőséget részesítette előnyben.

(folytatás a 7. oldalon)

Nagyvakáció

Rég volt... nem sokkal a háborús évek után. a rombolásból újraépülni törekvéshez-hozzájárulás időszakában. Szüleimmél is nehéz helyen állt (ha egyáltalán állt!) a tanításomhoz szükséges pénz. Ezt enyhítendő, édesapám kiadta a jelszót: „Pénzt kell keresned a nyáron mindenáron, ha tovább akarsz tanulni!”

a háborúból s a fogságból érkezett nagy csapata szegődött vasúti pályamunkásnak – talán az egyetlen kereseti lehetőség abban az időben. A faluból volt a vállalkozó is. Hozzá szegődtetett be édesapám. S két nap múlva zakatolt a háborús sebek miatt sok helyen, sokat vesztglő vonat, amíg Nagyszebenen is túl, Nagytalmácsig lötyögött velünk. Teljesen ismeretlen tájon, ismeretlen vidékre. És dolgoztunk keményen a „refáción” (vasúti pálya át- és újjáépítése) reggeltől estig, egész nyári vakáció alatt. Ettük a késő estéken magunkfőzte leveseket a nehezen vásárolt és emésztett zabkenyérrel. Hogy jusson is, maradjon is a mindig kevés pénz a következő tandijra...

Ugye, csodálkozol, talán kinevetsz, ifjú Olvasóm?

Mindez elvonul előttem, amikor látom-hallom a ballagók Gaudeamus-át, az „Elmegyek, elmegyek”-et. És látom naponként a szorgos krasznai ifjakat nemcsak hagymát rakni, kapálni, hanem többeket kapával a vállon a Hegyre igyekezni. És meghajtom magam – bár gondolatban – azon fiatalok és szülők előtt, akik messzebb mennek, illetve a szülők messzebb küldik-engedik pénzt keresni gyermekeiket. Talán éppen Amerikáig is!

Nem könnyű ma sem a gondtalannak képzelt-hitt diákélet. De merjük remélni – közösen –, hogy később megtermi gyümölcsét a tanulás, a tudás.

2002. ballagás idején

Vér István

Vállalkozóink

A végleges döntésig megtett út, az előző munkahelyeken szerzett elméleti ismeretek, gyakorlati tapasztalatok, és nem utolsó sorban az idők folyamán kialakult ismeretségi körök, kapcsolatok nagyban hozzájárultak a döntési folyamathoz. A fentebb felsoroltak birtokában, bár nem előre elkészített távlati tervek alapján, csupán apró lépésekkel mindig igyekezett egy-egy lépéssel előbbre jutni a cég építésében. Ebben nagy szerepet tulajdonít az új kihívások, lehetőségek megjelenésének, melyek mint minden vállalkozót, állandó készenlétben tartották. A mindennapi munka mellett nagyon oda kell figyelni az újdonságokra, napirenden kell lenni a változásokkal, új igényekkel, azaz haladni a korrallal.

Az ügyfelek széleskörű kiszolgálását szem előtt tartva működteti a cég keretén belül a pszichológiai vizsga lebonyolításához szükséges orvosi rendelőt, a kapcsolat és az ügyintézéshez elengedhetetlen titkárságot.

A személygépkocsikra érvényes B kategóriájú oktatás időközben kibővült A, B+E, C, C+E, Tr. D1 és D kategóriájú oktatásra is. jelenleg 5 oktató és 2 szerelő végzi a cég oktatói és javítási munkaköreit, egyelőre komolyabb változtatási és bővítési elképzelések nélkül.

A cégépítés göröngyös útjain azért előfordultak kisebb kudarcok, sikertelen próbálkozások is, melyek között a külföldi személyszállítást és egy benzinkút építését említi. Könnyen alkalmazkodó természetének köszönhetően hamar sikerült túllépni a sikertelen próbálkozásokon, mert hamar észreveszi az árnyék mögött az új lehetőségek nyújtotta reménysugarat.

Oláh Miklós

Kérek még

Üvegbe zárt nyár

Karfiol télire

Hőféhér, friss, hibátlan, tömött karfiolt válasszunk. Szárától, leveleitől megtisztítjuk, rózsáira szedjük, félóraig sós vízben áztatjuk, hogy a bogarak kimásszanak belőle, majd két vízben átmoszuk. Előfőző vizet készítünk (1 liter vízhez 2 dkg só és 2 gramm citromsó), mikor már majdnem fő, belerakjuk a karfiolrózsákat, s a felforrástól számítva 3 percig főzzük. Leszűrjük, hideg vízzel leöblítjük, lecsurgatjuk, üvegbe rakjuk. Újra vizet forralunk (1 literhez 1,5 dkg só, 1 dkg cukor, 1,5 gramm citromsó), forrón a karfiolra öntjük, lezárjuk és 10 percig gőzöljük. Egy hét múlva a gőzölést 1/4 óráig megismételjük.

Feketeáfonya dzsem

Szirupot főzünk 1 kg áfonyára számítva 75 deka cukorból, 1/4 liter vízből és 1/4 liter vörösborból. A szirupot hólyagosodásig főzzük. Ebbe a szirupba tesszük és megfőzzük a teljesen érett, ép, fekete áfonyát. Még melegen üvegekbe töltjük, de csak teljes kihűlés után kötözzük le légmentesen. Ezután jól kigőzöljük.

Másik változata: a szép érett gyümölcsöt megmossuk, jól lecsepegtetjük, majd kilónként 60-80 dkg cukrot adunk hozzá, és összekeverve pocelántalban másnapig állni hagyjuk. Másnap hibátlan zománcú edényben erős tűzön 15 percig főzzük, forrón üvegekbe töltjük. Csak a következő napon kötjük le.

Vörösfonyalekvár rummal

Az áfonyát gondosan megtisztítjuk, megmossuk, nagyon kevés vízben megfőzzük, utána átpasszírozzuk és minden kilóhoz félkiló cukrot, meg 2 kávéskanál rumot számítva a kívánt sűrűségűre főzzük.

Jó étvágyat kíván:

Takács Felícia

Egészségbiztosítás nélkül utazhatunk Magyarországra és 21 más országba

Az RMDSZ több hónapos kitartó tevékenységének eredményeként a múlt hét csütörtökén, lapzárta után, megjelent a Hivatalos Közlönyben azoknak az országoknak a listája, amelyekkel szemben Romániának létezik érvényben lévő egészségügyi megállapodása. A Szövetség mintegy hat hónapon át szorgalmazta, a határátlépési feltételek szigorításáról szóló sürgősségi kormányrendelet módosítását olyan értelemben, hogy a külföldre utazó román állampolgárok ne fizessenek olyan szolgál-tatásokért, amelyekre érvényes államközi egyezmények alapján ingyen jogosultak. Románia és Magyarország között például 1961 óta létezik kétoldali egészségügyi egyezmény. Tehát a 177/2002 jogszabály értelmében péntektől (május 10-től) Magyarországon kívül a román állampolgárok további 21 országba utazhatnak külön megkötött egészségbiztosítás nélkül. Ezek a következők **Albánia, az Egyesült Királyság, Örményország, Bulgária, Ciprus, Kína, Horvátország, Kuba, Egyiptom, Görögország, Jugoszlávia, Líbia, Litvánia, Macedónia, Moldva Köztársaság, Oroszország, Szíria, Szlovénia, Tunisz, Törökország, Ukrajna.**

(RMDSZ Tájékoztató)

Tanácsi beszámoló

A június 25-én megtartott tanácsülést a mároni tanácsos, Pop Ioan vezette le. Napirend:

1. Bikkfalvi Endre állatorvos ismerteti Kraszna község állatállományának egészségi állapotát, és a betegségek megelőzéséhez és gyógyításához szükséges teendőket. Pop Ioan megemlíti, hogy a községben sok a gazdátlan, kóbor eb, és ezek tenni kell valamit. A polgármester elmondja, hogy a községfejlesztési tervben szerepel egy állattemető létrehozása, amit az aktuális, erre vonatkozó törvények figyelembe vételével fognak elkészíteni. Ugyanitt felmerül a barompiac modernizálása is. Szükséges ez a munkálat, ugyanis a piacra vonatkozó törvények szigorúak. A munkálatokat pályázati pénzekből fogják elkezdni. Ezzel a témával kapcsolatosan a polgármester Ausztriában részt vett egy szimpozionon, ahol bemutattak egy barompiacot és egy árveréssel egybekötött vásárt. A polgármester Egerben vett részt képzésen, ahol bemutatta a barompiac modernizálásáról a terveket.

2. Tanácsi határozatot hoztak a patakból kitermelendő homok ügyében is. Dénes Lukács szerint ez nagyon hasznos dolog, ugyanis jövedelmet hoz a polgármesteri hivatalnak. A vízügyi hivatal nem engedélyezi más személyeknek vagy intézményeknek a homok kitermelését.

3. Megalakult a kábeltévé működését felügyelő bizottság: Boros András, Oláh Miklós és Cseke Ferenc személyében.

4. Az utcanevek újra terítékre kerültek. **A polgármester felkéri a lakosokat, hogy a mellékelt térkép alapján tegyenek javaslatot az utcák nevére, legkésőbb augusztus 9-ig.** A polgármester megemlíti, hogy megkezdődött a rátoni út javítása is. A javítás a Kraszna-Ráton-Hosszúaszó szakaszon folyik.

5. A lakosság részéről több ízben feltevődött a kérdés a 10/1995-ös építkezési törvény alapján fizetendő 0,7%-os illetékkel kapcsolatosan. A jelenlevő Bálint Géza, aki a megyei építkezési hivatalt képviselte, a következőket mondta: „A 10/1995-ös törvény előírja, hogy az építkezések értékének 0,7%-át kell befizetni. Az elmúlt évig magánszemélyek részéről nem voltak ilyen befizetések, de a számvévszék kötelezte a megyei építkezési hivatalt a 2000. évvel kezdődően a tartozások behajtására. Természetesen ezt az összeget nem egy összegbe kell befizetni, hanem az építkezés megkezdésekor 0,3%-ot és a többi havonta.

A polgármester megemlíti, hogy olyan hírek terjednek a faluban, miszerint a községháza új bevételi forrásként szolgálnak ezek az adók. Ez nem igaz, a hivatal a törvény értelmében jár el.

Vékás Albert

Tallózás gázügyben

A Magazin Säläjean június 26-i számában – szinte egyidőben a Kraszna megjelenésével – tudósít a Szilágy megyei gázbevezetéséről. A cikk 24 település és egy olasz cég – CPL CONCORDIA – közötti szerződésről ír, mely szerint a nevezett cég 6 millió eurós beruházással megépíti a több mint 30 km hosszú, gázszállításra alkalmas vezetékét, és több száz km hosszú elosztó hálózatot. A szerződés értelmében az említett beruházási összeg 19 éves működtetési időszak alatt kerül törlesztésre az érintett fogyasztók által. A cikk továbbá kitér egy újabb kérdéskör tárgyalására, melyben 27 község és Szilágysomlyó érintett. Az olasz cég vezetőjével, Lorenzo Cavicchioli igazgatóval folytatott tárgyaláson az érintett települések vezetői mellett részt vett Szilágy megye prefektusa, Marc Tiberiu és a megyei tanács alelnöke, Fekete András is.

Üi. Pop Imre polgármester a tárgyalásokat követően azon reményét fejezte ki, hogy a Krasznát is magába foglaló településcsoport is sikeresen túljut a jelenlegi holtpontra, és elindulhat a várva várt beruházás.

Oláh Miklós

Exodus

Mózes 2. könyvének címe egy nemzetközi ifjúsági szervezet nevét takarja, melynek 23 csoportja közül Romániában, azaz Zilahon is van egy működő csapata. Az ifjúsági szervezet a bibliai név felvételével egyben működésének fő célkitűzését is rejti: menekülés egy feslett, káros szenvedélyektől terhes világból, az alkoholizmus és a drog világából. Olyan tevékenységet folytatni az ifjú nemzedékekkel, mely megóvjá a formálódó, felnövekvő nemzedéket a káros világ ártalmaitól. Mindezt sajátos és lehet sok olvasó számára különösnek tűnő foglalkozási móddal.

A nyugati gazdasági helyzet, az anyagi jólét, mind csábítólag hatnak az ifjúságra, lehetőséget az önpusztító életmódra. E káros hatások ellen igyekeznek olyan foglalkozásokat szervezni, melyek nem csak a vallásos nevelést, de az életre nevelést is szem előtt tartják. A foglalkozás, bibliaóra keretén belül az igeolvasást értelmezés, megbeszélés követi, ami kiegészül viselkedési formák, helyzetek megbeszélésével, valamint társastánccal is. Ez alkalommal nem csak elméleti, de gyakorlati szinten is elsajátíthatják a hagyományos táncot a hozzájuk fűződő viselkedési formákkal együtt, egybekapcsolva a vallásos nevelést a hagyományőrzéssel és ápolással.

Tevékenységükről a helyi öregotthonban tett látogatás kapcsán beszélgettem Braun (Mészáros) Évával az északírországi csoport vezetőjével, aki a zilahi Tanítóképző és Óvónőkészítő elvégzését követően pszichológiai szakot végzett. Bár egy ideje családi szálak fűzik a szigetországhoz, ahol nem csak részese lett e mozgalomnak, de összekötő kapocs is az anyaországgal. E kapcsolat révén került sor a krasznai Öregotthon betegeinek és lakóinak meglátogatására is, mely alkalommal a zene egyetemes húrjain igyekeztek kellemes és feledhetetlen perceket, ünnepi hangulatot teremteni az otthon lakóinak. A zilahi gyerekekkel kiegészült csapat a zene nyelvén illetve egyéni és csoportos beszélgetések kapcsán is kifejezésre juttatták az egymás iránti szeretet és odafigyelés fontosságát.

A szervezet anyagi háttere felől érdeklődve szintén érdekes ötletek birtokosa lettem. Az utazásokat saját költségből, egyénileg oldották meg, az itteni tartózkodáshoz és egyéb tevékenységek költségeit viszont a közösség teremti elő. A pénzügyűjtést segítségnyújtási akciókkal, adományozással egybekötött rendezvényekkel oldják meg: áruházban segítenek csomagolni, amit a vevők adomány formájában hálálnak meg, kocsimosást vállalnak hirdetés alapján jutányos áron, kávé- és teadélutánokat, táncversenyeket és karitatív esteket szerveznek, melyek bevételéből hátrányos helyzetűeket, gyermekotthonokat, kórházak betegeit ajándékozzák meg.

Oláh Miklós

Apró-cseprő

- Eladó Krasznán U650 M típusú traktor, eke, tárcsa, valamint utánfutó (5 tonnás remorka). Érdeklődni lehet Kocsis Csabánál a 625. szám alatt, illetve a 636384-es és a 636-434-es telefonon.

- Eladó 3 szoba konyhás tömbházlakás (parkett, padlás, pince, bezárt erkély), valamint egy 240 literes Indesit olasz hűtőláda, kitűnő állapotban. Telefon: 0260/636468

Kiadja a PRO CRASNA Alapítvány, Crasna nr. 442.

Főszerkesztő: Oláh Miklós. A lapszámot összeállították: Oláh Miklós és Takács Felícia. Számítógépes szerkesztés, tördelés: Kállai Katica
Szerkesztőség: KRASZNA loc. CRASNA nr. 552 jud. SÁLAJ cod. 4742. E-mail: kraszna_ujzag@yahoo.com

Internet: www.kraszna.sphosting.com Honlap szerkesztő: Vékás Albert

Nyomtatás: S.C. Color Print S.R.L. 4700 ZALÁU str. 22 Decembrie nr. 66. tel/fax: 060-661752.

A névvel vagy névjeggyel ellátott írásokért szerzőik felelnek, azok nem mindíg tükrözik a szerkesztőség véleményét is.